Міністерство освіти і науки України Одеський національний політехнічний університет Інститут комп'ютерних систем Кафедра інформаційних систем

Лабораторна робота №2 з дисципліни «Операційні Системи»

Тема: «Основи сучасної термінальної міжкомп'ютерної взаємодії»

Виконав:

ст. гр. АІ-204

Нестеренко М.О.

Перевірив:

Блажко О. А.

Мета роботи: придбання навичок із сучасної термінальної взаємодії між різними операційними системами на прикладі ОС Windows та ОС Linux.

Завдання для виконання:

- 1. Робота з віддаленим Linux-сервером через термінальний режим роботи
- 1.1. Перевірте наявність мережевого з'єднання між вашим локальним комп'ютером та віддаленим сервером Linux, який знаходиться за мережевою адресою з IP = 91.219.60.189
- 1.2. Встановіть програму віддаленого доступу до ОС Linux PUTTY.EXE, отримавши її через інтернет за відповідним посиланням.
- 1.3. Запустіть програму PUTTY.EXE та налаштуйте з'єднання з віддаленим сервером: IP =91.219.60.189, тип з'єднання = SSH. Збережіть налаштування з урахуванням вашого прізвища та імені за назвою OS_Linux_Прізвище_Ім'я латиницею, наприклад, OS_Linux_Blazhko_Oleksandr
- 1.4. Встановіть з'єднання з віддаленим сервером Linux, використовуючи логін та пароль, наданий вам лектором.
- 1.5. Після успішного входу до ОС виконайте команду визначення поточного імені користувача.
- 1.6. Визначте мережеву адресу сервера, з якого ви увійшли до віддаленого серверу.
  - 1.7. Визначте назву псевдотерміналу користувача.
  - 1.8. Визначте назву поточного каталогу користувача.

- 1.9. Перейдіть до каталогу /etc
- 1.10. Визначте вміст каталогу /etc
- 1.11. Перегляньте вміст файлу з обліковими записами користувачів
- 1.12. Поверніться до каталогу свого користувача з використанням можливості швидкого повернення командами pushd та popd
- 1.13. Перейдіть до каталогу, який ϵ на рівень вище (до батьківського каталогу)
  - 1.14. Перегляньте вміст поточного каталогу
  - 1.15. Змініть пароль вашого користувача.

2. Обмін повідомленнями в ОС Linux

- 2.1. Встановіть з'єднання з віддаленим Linux-сервером
- 2.2. Домовтеся з представником вашої команди про обмін повідомлень
- 2.3. Напишіть повідомлення представнику команди, в якому буде вказано ваше та його прізвище, а також дочекайтеся повідомлення від представника вашої команди.

3. Ініціалізація Git-репозиторію на віддаленому Linux-серверу

Знаходячись на віддаленому Linux-сервері в своєму домашньому каталозі, ініціалізуйте Git-репозиторій, виконавши команди:

3.1. Ініціалізуйте системний прихований каталог Git, використовуючи наступні команди:

git config --global user.name "Ваше Імя та Прізвище"

git config --global user.email Baш_E-Mail git config --global init.defaultBranch main git init

3.2. Клонуйте існуючий GitHub-репозиторій, створений в лабораторній роботі №1, використовуючи наступні команди: git clone https://github.com/ПовнаНазваРепозиторію

4. Обмін файлами між локальною ОС Windows, віддаленим Linux-сервером та GitHub-репозиторієм

- 4.1. Створіть в ОС Windows порожній текстовий файл з назвою, яка співпадає з вашим прізвищем та ім'ям в латиницею, наприклад, Blazhko Oleksandr.txt
  - 4.2. Запустіть в ОС Windows програму термінального рядка СМD
- 4.3. Встановіть програму віддаленого копіювання файлів PSCP.EXE, отримавши її через інтернет за відповідним посиланням.
- 4.4. Використовуючи програму PSCP.EXE, завантажте створенний раніше файл у каталог з Git-репозиторієм, який раніше був створений в домашньому каталозі на віддаленому Linux-сервері.
- 4.5. Знаходячись в ОС Linux, в каталозі Git-репозиторію, зареєструйте завантажений раніше файл в репозиторії, виконавши команду: git add Назва файлу
- 4.6. Зафіксуйте зміни в репозиторії, вказавши коментар до цих змін, виконавши команду:

git commit -m 'будь-який коментар про нову версію вмісту репозиторію'

4.7. Перешліть зміни на віддалений GitHub-репозиторій, виконавши команду:

git push

4.8. Зайдіть на https://github.com, перегляньте вміст віддаленого GitHub репозиторію та переконайтеся, що зміни успішно виконано.

Хід роботи:

- 1. Робота з віддаленим Linux-сервером через термінальний режим роботи.
- 1.1. Перевірено наявність мережевого з'єднання між локальним комп'ютером та віддаленим сервером Linux, який знаходиться за мережевою адресою з IP = 91.219.60.189 (Рис. 1.1)

Рис. 1.1

1.2. Встановлено програму віддаленого доступу до ОС Linux PUTTY.EXE, після її отримання через інтернет за відповідним посиланням. 1.3. Запущено програму PUTTY.EXE та налаштовано з'єднання з віддаленим сервером: IP =91.219.60.189, тип з'єднання = SSH.

Збережено налаштування з урахуванням прізвища та імені за назвою OS_Linux_Прізвище_Ім`я латиницею, а саме OS_Linux_Nesterenko_Mykola (Рис. 1.2)

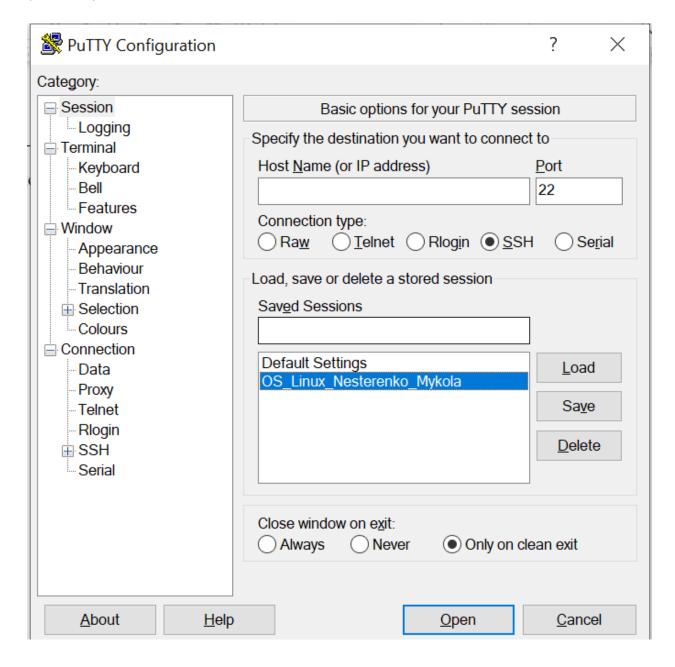

Рис. 1.2

1.4. Встановлено з'єднання з віддаленим сервером Linux,

використовуючи логін та пароль, наданий лектором. (Рис. 1.3)

```
nesterenko_mikola@vpsj3leQ:~ — — X

login as: nesterenko_mikola
nesterenko_mikola@91.219.60.189's password:
Last login: Mon Mar 8 10:29:33 2021 from 178.136.200.177
```

Рис. 1.3

1.5. Після успішного входу до ОС виконано команду визначення поточного імені користувача. (Рис. 1.4)

```
nesterenko_mikola@vpsj3leQ:~ - \ X

login as: nesterenko_mikola
nesterenko_mikola@91.219.60.189's password:
Last login: Mon Mar 8 10:29:33 2021 from 178.136.200.177
[nesterenko_mikola@vpsj3IeQ ~]$ whoami
nesterenko_mikola
[nesterenko_mikola@vpsj3IeQ ~]$ ...
```

Рис. 1.4

1.6. Визначено мережеву адресу сервера, з якого було здійснено вхід до віддаленого серверу. (Рис. 1.5)

```
[nesterenko_mikola@vpsj3IeQ ~]$ who
kucherenko_maksim pts/0
                                    2021-03-09 05:33 (user-89.32.infomir.com.ua)
melnichenko_egor pts/1
                                   2021-03-09 05:03 (188.163.101.62)
karaulnij_daniil pts/2
                                  2021-03-09 05:12 (178.137.249.108)
demtsun_andrij pts/3
demtsun_andrij pts/4
krutienko_andrij pts/5
                                2021-03-09 05:17 (188.163.103.236)
2021-03-09 02:58 (188.163.103.236)
                                 2021-03-09 03:29 (95.47.172.39)
                               2021-03-09 05:30 (130-0-53-31.broadband.tenet.odessa
myagkih_arina pts/6
ua)
                                  2021-03-09 05:37 (91.244.69.253)
sherbakov_artur pts/7
nesterenko_mikola pts/8
                                     2021-03-09 05:38 (178.136.200.177)
myagkih_arina pts/12
                                2021-03-09 03:44 (130-0-53-31.broadband.tenet.odessa
veselkova_anna pts/13 2021-03-09 03:44 (5.53.113.189)
[nesterenko_mikola@vpsj3IeQ ~]$
```

Рис. 1.5

1.7. Визначено назву псевдотерміналу користувача. (Рис 1.6)

```
[nesterenko_mikola@vpsj3IeQ ~]$ tty /dev/pts/8
[nesterenko_mikola@vpsj3IeQ ~]$
```

1.8. Визначено назву поточного каталогу користувача. (Рис 1.7)

```
[nesterenko_mikola@vpsj3IeQ ~]$ pwd
/home/nesterenko_mikola
[nesterenko_mikola@vpsj3IeQ ~]$ <mark>|</mark>
```

Рис. 1.7

1.9. Здійснено перехід до каталогу /etc (Рис 1.8)

```
[nesterenko_mikola@vpsj3IeQ ~]$ cd /etc
[nesterenko_mikola@vpsj3IeQ etc]$
```

Рис. 1.8

1.10. Визначено вміст каталогу /еtc (Рис. 1.9)

```
[nesterenko_mikola@vpsj3IeQ etc]$ ls
adjtime
aliases
aliases.db
anacrontab
                            kdump.conf
asound.conf
                            krb5.conf
audit
bash_completion.d
                            krb5.conf.d
kshrc
bashrc
                            ld.so.cache
                            ld.so.conf
centos-release
                                                         relayhosts
centos-release-upstream libaudit.conf
                                                        request-key.conf
                                                       resolv.conf
chrony.conf
                            libuser.conf
chrony.keys
                            localdomains
                                                         rndc.key
                           locale.conf
                                                         rpc
cron.deny
                                                       rsyncd.conf
rsyslog.conf
                           login.defs
cron.hourly cron.monthly
                            logrotate.conf
                           lynx.cfg
lynx.lss
                                                         rwtab
crontab
cron.weekly
                           lynx.lss
lynx-site.cfg
                                                         rwtab.d
crypttab
csh.cshrc
                                                         securetty
csh.login
                          magic
                                                         securi
selinu
                          mail.rc
                                                         services
                            makedumpfile.conf.sample sestatus.conf
depmod.d
                            man_db.conf
                                                         shadow
DIR_COLORS
                                                         shadow-
DIR_COLORS.256color
DIR_COLORS.lightbgcolor
                            mke2fs.conf
                                                         shells
                           modprobe.d
modules-load.d
                                                         shells.rpmnew
dracut.conf
                                                          smartmontools
                            motd
e2fsck.conf
                              _my.cnf
environment
                          my.cnf
ethertypes
                                                         statetab
                           named.iscdlv.key subgid-
named.rfc1912.zones subuid-
named.root.key subuid-
nanorc netconfic
exports
exports.d
filesystems
                                                         sudo.conf
                            netconfig
                                                         sudoers
fstab
```

Рис. 1.9

1.11. Переглянуто вміст файлу з обліковими записами користувачів

(Рис 1.10)

```
[nesterenko_mikola@vpsj3IeQ etc]$ less passwd
root:x:0:0:root:/root:/bin/bash
bin:x:1:1:bin:/bin:/sbin/nologin
daemon:x:2:2:daemon:/sbin:/sbin/nologin
adm:x:3:4:adm:/var/adm:/sbin/nologin
lp:x:4:7:lp:/var/spool/lpd:/sbin/nologin
sync:x:5:0:sync:/sbin:/bin/sync
shutdown:x:6:0:shutdown:/sbin:/sbin/shutdown
halt:x:7:0:halt:/sbin:/sbin/halt
mail:x:8:12:mail:/var/spool/mail:/sbin/nologin
operator:x:11:0:operator:/root:/sbin/nologin
games:x:12:100:games:/usr/games:/sbin/nologin
ftp:x:14:50:FTP User:/var/ftp:/sbin/nologin
nobody:x:99:99:Nobody:/:/sbin/nologin
systemd-network:x:192:192:systemd Network Management:/:/sbin/nologindbus:x:81:81:System message bus:/:/sbin/nologin
polkitd:x:999:997:User for polkitd:/:/sbin/nologin
postfix:x:89:89::/var/spool/postfix:/sbin/nologin
chrony:x:998:996::/var/lib/chrony:/sbin/nologin
sshd:x:74:74:Privilege-separated SSH:/var/empty/sshd:/sbin/nologin
soft:x:1000:1000::/home/soft:/sbin/nologin
saslauth:x:997:76:Saslauthd user:/run/saslauthd:/sbin/nologin
mailnull:x:47:47::/var/spool/mqueue:/sbin/nologin
smmsp:x:51:51::/var/spool/mqueue:/sbin/nologin
emps:x:996:1001::/home/emps:/bin/bash
rpc:x:32:32:Rpcbind Daemon:/var/lib/rpcbind:/sbin/nologin
rpcuser:x:29:29:RPC Service User:/var/lib/nfs:/sbin/nologin
nfsnobody:x:65534:65534:Anonymous NFS User:/var/lib/nfs:/sbin/nologin
oracle:x:54321:54321::/home/oracle:/bin/bash
apache:x:995:995::/home/apache:/sbin/nologin
mysql:x:27:27:MySQL Server:/var/lib/mysql:/bin/false
named:x:25:25:Named:/var/named:/sbin/nologin
exim:x:93:93::/var/spool/exim:/sbin/nologin
vmail:x:5000:5000::/var/local/vmail:/bin/bash
arestov_yaroslav:x:54322:54331::/home/arestov_yaroslav:/bin/bash
martinyuk_denis:x:54323:54332::/home/martinyuk_denis:/bin/bash
bogachik_egor:x:54324:54333::/home/bogachik_egor:/bin/bash
eliseev_danilo:x:54325:54334::/home/eliseev_danilo:/bin/bash
bochkarova_karina:x:54326:54335::/home/bochkarova_karina:/bin/bash
tsigankova_anastasiya:x:54327:54327::/home/tsigankova_anastasiya:/bin/bashvyatkin_danilo:x:54328:54328::/home/vyatkin_danilo:/bin/bash
harkevich_leonid:x:54329:54329::/home/harkevich_leonid:/bin/bash
kalarashan_kostyantin:x:54330:54336::/home/kalarashan_kostyantin:/bin/bash
nosov_andrij:x:54331:54337::/home/nosov_andrij:/bin/bashkebap_dmitro:x:54332:54338::/home/kebap_dmitro:/bin/bash
prihodko_egor:x:54333:54339::/home/prihodko_egor:/bin/bash
kelembet_evgen:x:54334:54340::/home/kelembet_evgen:/bin/bash
malofeev_denis:x:54335:54341::/home/malofeev_denis:/bin/bash
tarasov_daniil:x:54336:54342::/home/tarasov_daniil:/bin/bash
```

Рис. 1.10

1.12. Здійснено повернення до каталогу свого користувача з використанням можливості швидкого повернення командами pushd та popd (Рис. 1.11)

```
[nesterenko_mikola@vpsj3IeQ etc]$ less passwd
[1]+ Stopped less passwd
[nesterenko_mikola@vpsj3IeQ etc]$ pushd /home/nesterenko_mikola
~ /etc
[nesterenko_mikola@vpsj3IeQ ~]$ |
```

1.13. Здійснено перехід до каталогу, який ϵ на рівень вище (до батьківського каталогу) (Рис. 1.12)

```
[nesterenko_mikola@vpsj3IeQ ~]$ cd ./..
[nesterenko_mikola@vpsj3IeQ home]$ |
```

Рис. 1.12

1.14. Переглянуто вміст поточного каталогу (Рис. 1.13)

Рис. 1.13

1.15. Змінено пароль вашого користувача (Рис. 1.14)

```
[nesterenko_mikola@vpsj3IeQ home]$ passwd
Changing password for user nesterenko_mikola.
Changing password for nesterenko_mikola.
(current) UNIX password:
New password:
Retype new password:
passwd: all authentication tokens updated successfully.
[nesterenko mikola@vpsi3IeO home]$
```

Рис. 1.14

2. Обмін повідомленнями в ОС Linux

- 2.1. Встановлено з'єднання з віддаленим Linux-сервером
- 2.2. Досягнено домовленності з представником команди про обмін повідомлень
- 2.3. Написано повідомлення представнику команди, в якому вказано власне та його прізвище, а також отримано повідомлення від представника команди. (Рис 2)

```
[nesterenko_mikola@vpsj3IeQ ~]$ write kolesnik_kirilo write: kolesnik_kirilo is logged in more than once; writing to pts/7 nesterenko_mikola to kolesnik_kirilo Hi from the 90s

Message from kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ.s-host.com.ua on pts/7 at 10:31 ... kolesnik_kirilo to nesterenko_mikola
```

Рис. 2

3. Ініціалізація Git-репозиторію на віддаленому Linux-серверу

Під час знаходження на віддаленому Linux-сервері в своєму домашньому каталозі, ініціалізовано Git-репозиторій, за допомогою наступних команд:

3.1. Ініціалізовано системний прихований каталог Git, використовуючи наступні команди (Рис. 3.1):

git config --global user.name bezpechno
git config --global user.email mnesterenko1989@gmail.com
git config --global init.defaultBranch main
git init

```
[nesterenko_mikola@vpsj3IeQ ~]$ git config --global user.name bezpechno
[nesterenko_mikola@vpsj3IeQ ~]$ git config --global user.email mnesterenko1989@g
mail.com
[nesterenko_mikola@vpsj3IeQ ~]$ git config --global init.defaultBranch main
[nesterenko_mikola@vpsj3IeQ ~]$ git init
Initialized empty Git repository in /home/nesterenko_mikola/.git/
[nesterenko_mikola@vpsj3IeQ ~]$
```

Рис. 3.1

3.2. Здійснено клонування існуючого GitHub-репозиторію, створеного в лабораторній роботі №1, використовуючи наступні команди (Рис. 3.2):

git clone https://github.com/kirillkolesnyk/Operating-System.-Laboratory-Work-1

```
[nesterenko_mikola@vpsj3IeQ ~]$ git clone https://github.com/kirillkolesnyk/Oper ating-System.-Laboratory-Work-1 Cloning into 'Operating-System.-Laboratory-Work-1'... remote: Enumerating objects: 12, done. remote: Counting objects: 100% (12/12), done. remote: Compressing objects: 100% (10/10), done. remote: Compressing objects: 100% (10/10), done. remote: Total 12 (delta 4), reused 3 (delta 0), pack-reused 0 Jnpacking objects: 100% (12/12), done. [nesterenko_mikola@vpsj3IeQ ~]$
```

Рис. 3.2

3.3. Виконано команди перегляду вмісту створеного каталогу Git-репозиторію (Рис. 3.3).

```
[nesterenko_mikola@vpsj3IeQ ~]$ pushd Operating-System.-Laboratory-Work-1 ~/Operating-System.-Laboratory-Work-1 ~/etc
[nesterenko_mikola@vpsj3IeQ Operating-System.-Laboratory-Work-1]$ pwd
/home/nesterenko_mikola/Operating-System.-Laboratory-Work-1
[nesterenko_mikola@vpsj3IeQ Operating-System.-Laboratory-Work-1]$ ls
jakobsonfull.pptx Kolesnik_Kirilo.txt part1.pptx part2.pptx
[nesterenko_mikola@vpsj3IeQ Operating-System.-Laboratory-Work-1]$
```

- 4. Обмін файлами між локальною ОС Windows, віддаленим Linux сервером та GitHub-репозиторієм
- 4.1. Створено в ОС Windows порожній текстовий файл з назвою, яка співпадає з прізвищем та ім'ям латиницею, Nesterenko Mykola.txt
  - 4.2. Запущено в ОС Windows програму термінального рядка СМD
- 4.3. Встановлено програму віддаленого копіювання файлів PSCP.EXE, після її отримання через інтернет за відповідним посиланням.
- 4.4. Використовуючи програму PSCP.EXE, завантажено створений раніше файл у каталог з Git-репозиторієм, який раніше був створений в домашньому каталозі на віддаленому Linux-сервері (Рис. 4.1).

Рис. 4.1

4.5. В ОС Linux, в каталозі Git-репозиторію, зареєстровано завантажений раніше файл в репозиторії, виконавши команду (Рис. 4.2): git add Nesterenko_Mykola.txt

4.6. Зафіксовано зміни в репозиторії коментарем до цих змін,

виконавши команду (Рис. 4.3):

git commit -m Added_My_Text_File

```
[nesterenko_mikola@vpsj3IeQ Operating-System.-Laboratory-Work-1]$ git commit -m Added_My_Text_File
[main bb58d34] Added_My_Text_File
1 file changed, 154 insertions(+)
create mode 100644 Nesterenko_Mykola.txt
[nesterenko_mikola@vpsj3IeQ Operating-System.-Laboratory-Work-1]$
```

Рис. 4.3

4.7. Переслано зміни на віддалений GitHub-репозиторій, виконавши команду (Рис. 4.4):

git push

```
[nesterenko_mikola@vpsj3IeQ Operating-System.-Laboratory-Work-1]$ git push
warning: push.default is unset; its implicit value is changing in
Git 2.0 from 'matching' to 'simple'. To squelch this message
and maintain the current behavior after the default changes, use:
    git config --global push.default matching
To squelch this message and adopt the new behavior now, use:
    git config --global push.default simple
See 'git help config' and search for 'push.default' for further information.
    (the 'simple' mode was introduced in Git 1.7.11. Use the similar mode
    'current' instead of 'simple' if you sometimes use older versions of Git)

Username for 'https://github.com': bezpechno
Password for 'https://bezpechno@github.com':
Counting objects: 4, done.
Delta compression using up to 2 threads.
Compressing objects: 100% (3/3), done.
Writing objects: 100% (3/3), 2.11 KiB | 0 bytes/s, done.
Total 3 (delta 1), reused 0 (delta 0)
remote: Resolving deltas: 100% (1/1), completed with 1 local object.
To https://github.com/kirillkolesnyk/Operating-System.-Laboratory-Work-1
    5a379db..bb58d34 main -> main
[nesterenko_mikola@vpsj3IeQ Operating-System.-Laboratory-Work-1]$
```

Рис. 4.4

4.8. На https://github.com, переглянуто вміст віддаленого

GitHub-репозиторію та зафіксований факт успішного виконання змін (Рис. 4.5).

pezpechno Added_My_Text_File		bb58d34 1 minute ago	5 commits
☐ Kolesnik_Kirilo.txt	Added_My_Text_File		11 hours ago
	Added_My_Text_File		1 minute ago
jakobsonfull.pptx	Add files via upload		9 days ago
part1.pptx	Add files via upload		9 days ago
part2.pptx	Add files via upload		9 days ago

Рис. 4.5

Висновок: Ми придбали навички із сучасної термінальної взаємодії між різними операційними системами на прикладі ОС Windows та ОС Linux. Працюючи із віддаленим сервером через термінал ми на практиці розглянули взаємодію типу "Клієнт-Сервер". Виконали операції з перегляду тек та навігації поміж файлами та директоріями. Також виконали завдання щодо копіювання файлів до серверу, а потім до github.

На мою думку, найбільш складним завданням виявилося завдання 3.1 через нестачу досвіду праці з терміналом github.